

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Arkivsak: 24/404
Møtedato/tid: 19.09.2024 kl. 14:00
Møtested: Møterom Bringen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Audun Holte på telefon 997 50 681, eller e-post: audun.holte@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 12.09.2024

Stian Grønli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Audun Holte
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
22/24	Forenklet etterlevelseskontroll - Offentlige anskaffelser
23/24	Budsjettkontroll 2024
24/24	Forslag til budsjett 2025 med økonomiplan 2025-2028
25/24	Innspill til kontrollarbeidet
26/24	Opplæring av kontrollutvalget
27/24	Godkjenning av protokoll

Forenklet etterlevelseskontroll - Offentlige anskaffelser

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

22/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/293 - 11

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltninge til orientering.

2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter.

Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 31.10.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 21.11.24.

Vedlegg

Revisors uttalelse Forenklet etterlevelseskontroll 2023 - Regelverket for offentlige anskaffelser

Nummerert Brev nr. 6 - Manglende dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b). Som følge av dette ansvaret skal kontrollutvalget også påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen jf. kommuneloven § 24-9.

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er, innenfor en begrenset ressursramme, å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis.

Målsettingen er å etablere enkle og jevnlig kontrollhandlinger som kan fange opp vesentlige svakheter i sentrale deler av økonomiforvaltningen. Kontrollhandlingene kan blant annet foretas på områder hvor brudd har særlige økonomiske konsekvenser, eller i særlig grad svekker tilliten til økonomiforvaltningen.

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Risiko og vesentlighetsvurderingen som er grunnlaget for den forenklede etterlevelseskontrollen ble presentert av revisor for kontrollutvalget i møtet 30.11.23, sak 33/23 Revisjonsstrategi.

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Holtålen kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område med kriterier:

Offentlige anskaffelser mellom kr. 100.000 og terskelverdi på 1,3 mill. kroner ekskl. mva. Kjøp av helse- og sosialtjenester for over og under terskelverdi på kr. 7,8 mill. ekskl. mva.

1. Er regelverket for offentlige anskaffelser fulgt?
2. Foreligger det dokumentasjon iht. kravene i regelverket?

Vurdering

Revisor har kontrollert 7 anskaffelser innenfor ovennevnte kriterier. For 3 av de kontrollerte anskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte.

De 4 siste har ikke revisor mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll. På grunnlag av funn har revisor avgitt en uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med modifisert konklusjon, og er pliktig til å avgi nummerert brev til kontrollutvalget.

Når revisor konkluderer med forbehold, og mener at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige ikke er etterlevd for 4 av de undersøkte anskaffelsene (57% av de anskaffelsene som er undersøkt) mener sekretariatet at kontrollutvalget bør følge opp og be kommunedirektøren om tilleggsinformasjon før saken kan avsluttes.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse til orientering.

I tillegg mener sekretariatet at kontrollutvalget bør be kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter.

Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 31.10.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 21.11.24.

Til kontrollutvalget i Holtålen kommune**UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Holtålen kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser.

Valgte kriterier:

Vi velger å se på følgende;

Anskaffelser mellom kr. 100.000 og terskelverdi på 1,3 mill. kroner ekskl. mva.
Kjøp av helse- og sosialtjenester for over og under terskelverdi på kr. 7,8 mill. ekskl. mva.

1. Er regelverket for offentlige anskaffelser fulgt?
2. Foreligger det dokumentasjon iht. kravene i regelverket?

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidtnorge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidtnorge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• WENCHE HOLT, 19.06.2024

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Vi har kontrollert 7 anskaffelser innenfor ovennevnte kriterier. For 3 av de kontrollerte anskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte. De 4 siste har vi ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige er etterlevd for 4 av de 7 undersøkte anskaffelsene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Holtålen kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Trondheim, 19. juni 2024

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- WENCHE HOLT, 19.06.2024

Forseglet av

Posten Norge

Kontrollutvalget i Holtålen kommune**Brev nr. 6****NUMMERERT BREV FEK**

Avvik som fører til en modifisert konklusjon i uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll ned økonomiforvaltningen, skal etter «God kommunal revisjonsskikk RSK 301» kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2023

I vår forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2023 valgte vi å se på offentlige anskaffelser med fokus på kjøp av tjenester til helsesektoren og følgende kriterier er valgt:

Anskaffelser mellom kr. 100.000 og terskelverdi på 1,3 mill. kroner ekskl. mva.
Kjøp av helse- og sosialtjenester for over og under terskelverdi på kr. 7,8 mill. ekskl. mva.

1. Er regelverket for offentlige anskaffelser fulgt?
2. Foreligger det dokumentasjon iht. kravene i regelverket?

Funn etter kontroll:

Vi har kontrollert 7 anskaffelser innenfor ovennevnte kriterier. For 3 av de kontrollerte anskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte. De 4 siste har vi ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

På grunnlag av funn har vi avgitt en uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med modifisert konklusjon, og er pliktig til å avgi nummerert brev til kontrollutvalget.

Trondheim, 19. juni 2024

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- WENCHE HOLT, 19.06.2024

Budsjettkontroll 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

23/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/326 - 16

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Budsjettkontroll pr. juli

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget godt informert om sin økonomiske status legger sekretariatet herved fram en økonomisk oversikt pr. juli 2024.

Budsjettkontrollen viser:

- Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste o.l.
 - Prognosen er at resultat vil bli som budsjett, kanskje et svakt merforbruk. Det er litt uklart hvordan tapt arbeidsfortjeneste er ført.
- Kontrollutvalgets egen drift.
 - Drift ligger noe under budsjett.
- Kjøp av sekretariatstjenester.
 - Prognose er at resultat blir som budsjett.
- Kjøp av revisjonstjenester.
 - Prognose er at resultat blir som budsjett.

Vurdering og konklusjon

Resultatrapport pr. juli tilsier at resultat vil bli på budsjett.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar budsjettkontrollen til orientering.

BUDSJETTKONTROLL PR. JULI

Konto	Tekst	Revidert Juli	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
	Tapt arbeidsfortjeneste	0,00	7 000,00	7 000,00	0,00
108000	Møtegodtgjørelse	31 447,00	35 000,00	35 000,00	17 984,00
109900	Arbeidsgiveravgift	787,00	0,00	2 500,00	869,00
	Sum godtgjøring	32 234,00	42 000,00	44 500,00	18 853,00
112000	Bevertning	0,00	3 000,00	3 000,00	3 405,00
115000	Opplæring kurs	62 226,00	90 000,00	30 000,00	35 077,00
116000	Km. Kost - godtgjøring	3 744,00	5 000,00	2 500,00	0,00
117000	Transport og skyss	5 994,00	8 000,00	4 000,00	9 284,00
119500	Kontigenter	3 375,00	4 000,00	4 000,00	3 700,00
	Sum drift kontrollutvalget	75 339,00	110 000,00	43 500,00	51 466,00
13751	Kjøp revisjoinstjenester	262 395,00	477 000,00	463 000,00	445 003,00
13751	Kjøp, sekretariatstjenester	179 550,00	239 500,00	228 000,00	189 000,00
	Sum kjøp av tjenester	441 945,00	716 500,00	691 000,00	634 003,00
	TOTALT	549 518,00	868 500,00	779 000,00	704 322,00

Forslag til budsjett 2025 med økonomiplan 2025-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

24/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/326 - 17

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til økonomiplan for 2025-2028 og budsjett for 2025 med en ramme på kr. 900.125,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret.

Vedlegg

Budsjett 2025 med økonomiplan 2025-2028

Saksopplysninger

Budsjettbehandlingen for kontrollorganene.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, går det frem at kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettamme for kontrollarbeidet skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalgets budsjett vil inneholde utgifter til selve driften av utvalget, samt utgifter knyttet til kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjettet dekker tre typer utgifter:

- Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste o.l. til kontrollutvalgets medlemmer.
- Kontrollutvalgets egen drift.
- Kjøp av sekretariatstjenester og revisjonstjenester

Kontrollutvalget

Ved oppsett av budsjettforslag for 2025 for kontrollutvalgets egen virksomhet, har sekretariatet tatt utgangspunkt i kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2024 og justert godtgjøringen til utvalget jf. kommunens godtgjøringsreglement.

Vi har i beregningene tatt utgangspunkt i at kontrollutvalget består av fem medlemmer og avvikler inntil fem møter i året. Når det gjelder tapt arbeidsfortjeneste har sekretariatet gjort et anslag basert på reglene i kommunens reglement, samt innspill fra kontrollutvalgets medlemmer.

Posten avgifter, gebyrer, lisenser inneholder medlemsskap i Forum for Kontroll og Tilsyn og et abonnement på fagtidsskriftet "kontroll&revisjon" til leder.

I tillegg er det lagt inn midler til kurs og faglig oppdatering for at kontrollutvalget skal ha mulighet til å skaffe seg kunnskap og ha mulighet til å delta i erfaringsutveksling og samlinger sammen med andre kontrollutvalg.

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle andre endringer som følge av økonomiplanarbeidet i kommunen.

Det er lagt inn en økning på ca. tre prosent per år videre i økonomiplanperioden. Nivået må vurderes årlig i forbindelse med budsjettet.

Kontrollutvalgets sekretariat

Midtre Gauldal kommune er deleier i Konsek Trøndelag IKS og kjøper sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos selskapet.

Representantskapet i Konsek Trøndelag IKS vedtar budsjetter og økonomiplaner for kontrollutvalgene. Budsjettet er basert på en honorarmodell vedtatt av representantskapet.

Kjøp av revisjonstjenester

Midtre Gauldal kommune er deleier i Revisjon Midt-Norge SA og kjøper revisjonstjenester hos selskapet.

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 er basert på årsmøtesak 6/24 vedtatt for perioden 2024-2027. Sekretariatet har beregnet en økning på ca. 3% i 2028.

Budsjett 2025

Den totale rammen for kontrollutvalget, inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester, blir etter dette kr. 900.125,- som er en økning på kr. 31.625,- fra 2024.

Spesifisert budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025-2028 følger med som vedlegg til saken.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjetttramme på kr. 900.125,- for kontrollutvalget for 2025, dette inkluderer også kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Vi anser dette for å være en nøktern budsjettering, samtidig som vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalget.

BUDSJETT 2025					
Konto	Tekst	Budsjett 2025	Revidert Juli	Budsjett 2024	Budsjett 2023
	Tapt arbeidsfortjeneste	7 000,00	0,00	7 000,00	7 000,00
108000	Møtegodtgjørelse	35 000,00	31 447,00	35 000,00	35 000,00
109900	Arbeidsgiveravgift	2 600,00	787,00	0,00	2 500,00
	Sum godtgjøring	44 600,00	32 234,00	42 000,00	44 500,00
112000	Beverning	1 000,00	0,00	3 000,00	3 000,00
115000	Opplæring kurs	90 000,00	62 226,00	90 000,00	30 000,00
116000	Km. Kost - godtgjøring	5 000,00	3 744,00	5 000,00	2 500,00
117000	Transport og skyss	8 000,00	5 994,00	8 000,00	4 000,00
119500	Kontigenter	4 525,00	3 375,00	4 000,00	4 000,00
	Sum drift kontrollutvalget	108 525,00	75 339,00	110 000,00	43 500,00
13751	Kjøp revisjoinstjenester	496 000,00	262 395,00	477 000,00	463 000,00
13751	Kjøp, sekretariatstjenester	251 000,00	179 550,00	239 500,00	228 000,00
	Sum kjøp av tjenester	747 000,00	441 945,00	716 500,00	691 000,00
	TOTALT	900 125,00	549 518,00	868 500,00	779 000,00
ØKONOMIPLAN 2025-2028					
		2025	2026	2027	2028
	Godtgjøring	44 600,00	46 000,00	47 400,00	48 800,00
	Drift kontrollutvalget	108 525,00	111 700,00	115 000,00	118 450,00
	Kjøp av tjenester	747 000,00	790 000,00	817 000,00	845 000,00
	Sum	900 125,00	947 700,00	979 400,00	1 012 250,00

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

25/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/404 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Invitasjon til samling 2024

Saksopplysninger

Formålet med denne saken er å gi medlemmene i utvalget mulighet til å diskutere og komme med forslag til saker som kontrollutvalget kan ta opp, eller som kan utredes til et fremtidig møte. Medlemmene kan foreslå saker til diskusjon under dette punktet på møtet. Medlemmene oppfordres til å si fra i starten av møtet dersom de har noe å ta opp.

Forhåndsinnmeldte saker til møtet 19.09.2024:**Virksomhetsbesøk:**

Audun Holte informerer om status for besøk i den nye barnehagen 21.11.2024.

Regionsamling

Konsek Trøndelag inviterer hver høst til årlige samlinger for regionens kontrollutvalg. Årets samling er på Scandic Hell tirsdag 1. oktober.

Påmeldingsfrist er 20. september 2024.

Invitasjon med informasjon om program og påmelding følger saken som vedlegg.

Sekretær kan også registrere påmeldinger på møtet 19.09.24.

Folkevalgtopplæring

Hvordan sikres medlemmer av kontrollutvalget deltagelse i den ordinære folkevalgtopplæringen til kommunens politikere?

Kommunens budsjett og økonomiarbeid

Dette er en viktig sak i Holtålen kommune akkurat nå. Utvalgets leder orienterte om saken i en samtale med sekretariatet.

Invitasjon til samling for våre kontrollutvalg 1. oktober

Konsek Trøndelag inviterer til vår årlige samling for kontrollutvalg. Vi har valgt kommunens økonomiforvaltning og eierskap som tema. Hvordan kan kontrollutvalgene gi bedre styringssignal til kommunestyret om økonomiforvaltningen, og hvordan kan kontrollutvalget følge opp kommunens eierskap?

Vi mener at det er nyttig å utveksle erfaringer og vet at det alltid er mye nytt å lære. Derfor har vi invitert innledere som har god innsikt i kontrollutvalgenes ansvarsområder og som kan bidra med å utvide kontrollutvalgenes verktøykasse.

Programmet er lagt opp slik at det blir god tid til å stille spørsmål i plenum og diskutere rundt bordene.

Samlingen vil streames, og det er mulig å delta digitalt. Vi håper likevel at så mange som mulig vil delta fysisk for en best mulig erfaringsutveksling.

FORELØPIG PROGRAM

KL. 09.00 – 10.00	REGISTRERING, ENKEL SERVERING
KL. 10.00 – 12.00 inkl. pause	ØKONOMIFORVALTNINGEN I KOMMUNENE – HAR KONTROLLUTVALGET KONTROLL? Ved Asbjørn O. Pedersen Hvordan kan kontrollutvalgene få bedre innsikt i svakheter og feil i økonomiforvaltningen? Hvordan er kommunens styringsinformasjon i økonomiforvaltningen, og hva kan kontrollutvalget gjøre? <i>Det settes av tid til spørsmål i plenum og diskusjon rundt bordene.</i>
KL. 12:00 – 13.00	LUNSJ
KL. 13:00 – 14:30 inkl. pause	KOMMUNENS EIERSKAP – UNDER RADAREN FOR KONTROLLUTVALGET? Ved Agnete B. Sommerset Hvordan kan kontrollutvalget følge opp aktiviteten i kommunenes eierskap? <i>Det settes av tid til spørsmål i plenum og diskusjon rundt bordene.</i>
KL. 14.30 – 16:00	KONTROLLUTVALGETS HJØRNE Oppgaveløsning og erfaringsutveksling ved ansatte i Konsek

PRAKTISK INFORMASJON

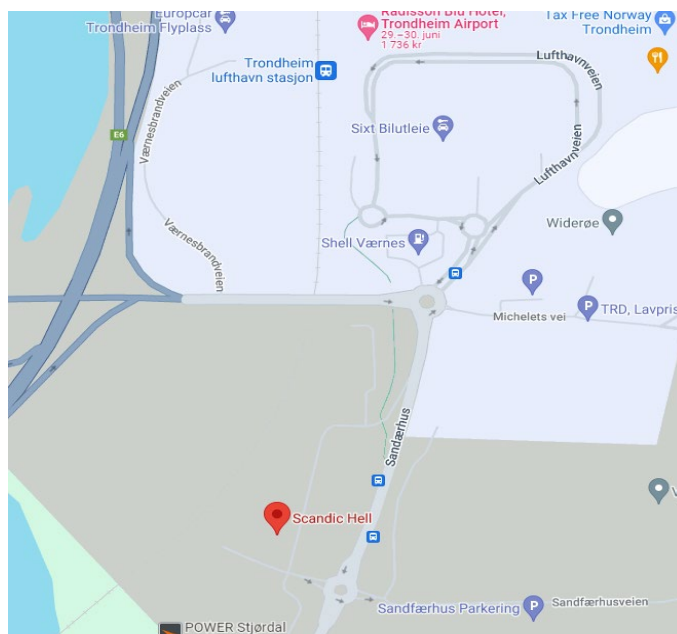
PÅMELDING: post@konsek.no

PÅMELDINGSFRIST: 20. september 2024.

PRIS: Max kr 2.000 pr. person.
Påmeldingsavgiften inkluderer lunsj og pausemat.

Scandic Hell ligger like ved Trondheim lufthavn. Det er gode parkeringsmuligheter utenfor hotellet.

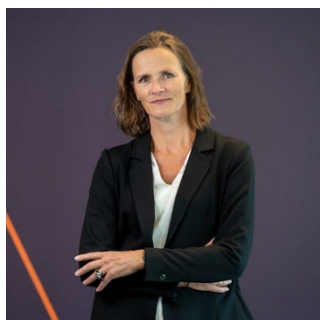
Gangavstand til hotellet fra togstasjonen (Trondheim lufthavn stasjon) og Trondheim lufthavn.

OM FOREDRAGSHOLDERNE

Asbjørn O. Pedersen er generalsekretær i Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund. I tillegg er han ansatt ved flere høyskoler og universitet hvor han underviser i økonomiske temaer med hovedvekt på kommune- og statsregnskap. Han er utdannet revisor og har 23 års erfaring fra kommunal sektor. Han har jobbet som revisor, skatteoppkrever, økonomisjef og rådmann i en rekke kommuner.

Agnete B. Sommerset er juridisk direktør og advokat i Samfunnsbedriftene, som er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for kommunalt eide selskaper. Hun holder mye kurs for styrer og eiere, og er opptatt av at god eierstyring vil gjøre selskapene i stand til å lykkes enda bedre med å levere gode tjenester til sine eiere og innbyggerne i kommunen. Eierstyring handler om å ville noe med selskapene man eier og å ha god forståelse for rolle- og ansvarsfordeling. Hun ser at god eierstyring gir god demokratisk kontroll, og brenner for at flere setter dette temaet høyt på dagsorden.

OM KONSEK TRØNDELAG IKS

Konsek Trøndelag er et interkommunalt sekretariat for 48 kontrollutvalg i Trøndelag, Nord-Østerdal og Helgelandssområdet. Selskapet ble opprettet 1.1.2018 og har hovedkontor på Steinkjer og avdelingskontor i Trondheim og Os. Selskapet har tolv ansatte med god kompetanse på kommunal sektor og en variert fagbakgrunn.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

26/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/404 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Avdekket omfattende svikt i NAVs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin opplæring:

- I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere.
- Avdekket omfattende svikt i NAVs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp.
- Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Kommunal Rapport 01.07.2024, kronikk av Fredrik Holth og Nikolai K. Winge, Holth &Winge

Det er ikke rom for alternative innstillinger til vedtak i dispensasjonssaker.

Stortinget vedtok i 2008 en plan- og bygningslov som klart innskjerpet kommunenes anledning til å gi dispensasjoner. Lovgiver understreket at dispensasjon skal være et snevert unntak som kommunene kun skal gi der de strenge vilkårene i loven er oppfylt.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk.

Hensikten var å tydeliggjøre den klare intensjonen om at ny og endret arealbruk skal styres gjennom arealplaner, vedtatt på grunnlag av et forsvarlig kunnskapsgrunnlag og med bred medvirkning fra offentlige og private aktører.

I dispensasjonssaker avgrenses vurderingen til et enkelt tiltak på en enkelt eiendom. Dersom det over tid gis mange dispensasjoner, vil dette kunne undergrave planer som informasjons- og beslutningsgrunnlag, og dermed de demokratiske prosesser som plan- og bygningsloven bygger opp under.

For å sikre at loven ble håndhevet i tråd med intensjonen, gjorde lovgiver et helt sentralt grep: Vurderingen av dispensasjonssøknader skal først og fremst bero på juss – ikke politikk.

Stortinget markerte dermed at det ikke er rom for lokalpolitiske prioriteringer og utøvelse av lokalt selvstyre når det gjelder vurderingen av lovens vilkår.

Dispensasjonsbestemmelsen har ikke fungert i tråd med lovgivers intensjon. Tall fra SSB viser at det fremdeles søkes om og innvilges en rekke dispensasjoner.

Det er også gjennomført flere undersøkelser av dispensasjonspraksis som viser at de fleste søknader innvilges, og at majoriteten av vedtakene bygger på feil eller mangelfull forståelse av loven.

Årsakene til dette er sammensatte, og i et rettssosiologisk perspektiv er det alltid av interesse å undersøke hvorfor lovgivning ikke får den ønskede effekt.

Dette kan skyldes at loven ikke aksepteres eller respekteres av de som er satt til å utøve myndigheten, at rettsanvender ikke har tilstrekkelig kunnskap om bestemmelsen og det systemet den inngår i, eller at det ikke finnes velfungerende kontrollmekanismer og sanksjonssystemer. Samtlige faktorer er betegnende for den dispensasjonspraksisen vi finner i kommunene.

I vårt møte med lokalpolitikere opplever vi ofte en stor frustrasjon over hvor vanskelig det er å gi dispensasjon. Det vises til at administrasjonen er for streng når det konkluderes med at lovens vilkår for dispensasjon ikke er oppfylt.

Lokalpolitikere har på sin side en mer pragmatisk tilnærming, og de inntar gjerne en ombudsrolle for sine innbyggers ønsker og behov.

Vi har respekt for ønsket om å være ombud for innbyggernes ve og vel, samt forståelse for frustrasjonen ved et strengt regelverk.

Samtidig må lokalpolitikere være bevisste på når loven gir rom for en slik tilnærming. Dispensasjonssaker er ikke en arena hvor ombudsrollen er ment å stå sentralt. Her er politikerne rettsanvendere.

Frustrasjonen hos lokalpolitikerne leder i mange tilfeller til at de søker etter løsninger. Løsningen i enkelte kommuner er å innføre en praksis hvor lokalpolitikerne ber administrasjonen presentere et saksfremlegg med to alternative innstillinger i dispensasjonssaker. Den ene innstillingen konkluderer med at de rettslige vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Den andre konkluderer med at de rettslige vilkårene ikke er oppfylt.

På denne måten skaffer lokalpolitikerne seg et handlingsrom i behandlingen av dispensasjonssaker. De velger det alternativet som etter deres skjønn passer best.

Stort sett faller politikerne ned på alternativet hvor vilkårene for dispensasjon anses for å være oppfylt. Dermed kan de innvilge dispensasjon og vise til at saken er forsvarlig utredet av administrasjonen.

Vi mener denne praksisen ligger utenfor det handlingsrommet lovgivningen gir, og at politikerne har andre alternativer i møtet med det som oppleves som et rigid og komplisert regelverk.

Når det gjelder vurderinger som krever særskilt fagkompetanse, er det vanlig at lokalpolitikerne ønsker saken utredet og vurdert før den skal opp til behandling. Etter kommuneloven har kommunedirektøren plikt til blant annet å utrede rettslige spørsmål.

Når det er tale om å utøve et rettsanvendelsesskjønn i en sak, innebærer det at faktum i den konkrete saken må klargjøres, innholdet i rettsregelen det er tale om må fastlegges, og rettsregelen må anvendes på det faktum som er lagt til grunn. Dette vil lede til én konklusjon hos rettsanvenderen.

Når vi forklarer dette til kommunene, blir vi ofte møtt med argumentet om at «det er jo utøvelse av et skjønn», «det finnes jo ikke noe fasitsvar» eller at «en annen kan jo komme til motsatt konklusjon». Alt dette er korrekt.

Samtidig kan ikke én og samme rettsanvender komme til ulik konklusjon i én og samme sak. Dersom det opereres med to alternative innstillinger, må det innebære at kommunedirektøren enten (eller i kombinasjon):

- opererer med to ulike beskrivelser av faktum
- opererer med to ulike tolkninger av loven, eller
- opererer med to ulike måter å anvende loven på det konkrete faktum.

I de tilfeller der politikerne krever alternative utredninger på rettslige spørsmål, må nødvendigvis det ene alternativet (som har en annen konklusjon enn det andre) være uriktig /ulovlig.

Kommuner som har innført en slik praksis, har gjort et juridisk spørsmål om til en politisk vurdering. I tillegg til å undergrave systemet, svekker en slik praksis rettssikkerheten til både søkeren selv og andre som kan bli negativt berørt av vedtaket.

I saker som gjelder dispensasjon fra lovbestemmelser, har naturlig nok lokalpolitikerne et begrenset handlingsrom. De fleste dispensasjonssakene gjelder imidlertid ikke dispensasjon fra lovbestemmelser, men fra kommunenes egne arealplaner. Paradoksalt nok er det dermed kommunens egne regler politikerne ofte finner for rigide og kompliserte.

Dersom politikerne mener regelverket er rigid eller komplisert, bør de derfor ta en titt på arealplanene det søkes dispensasjon fra, og vurdere om de bør endres. De aller fleste kommuner har svært mange søknader om dispensasjon fra arealplaner som planfaglig,

rettslig og politisk sett er utdaterte. I disse sakene har lokalpolitikere et klart alternativ til dispensasjon.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk. Og i arbeidet med hva som er gode planfaglige løsninger, kan politikerne selvsagt be administrasjonen om så mange alternativer de ønsker.

Det aller beste med denne alternative løsningen er at det gir mer effektiv byggesaksbehandling, sikrer likebehandling av innbyggerne og en arealutnyttelse i tråd med det dagens lokalpolitikere ønsker. Dette er vel det en kan kalle et lokalpolitisk kinderegg?

Avdekket omfattende svikt i Navs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Kommunal Rapport 01.07.2024, NTB

Helsetilsynet har avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer i sin kartlegging av etatens oppfølging av barn i familier som mottar sosialhjelp.

Mandag morgen la Helsetilsynet fram en oppsummeringsrapport av et tilsyn statsforvalterne har gjennomført med Nav-kontorer i hele landet i 2022 og 2023. Tilsynet har sett på hvordan Nav ivaretar og følger opp barn i familier som søker om, eller mottar økonomisk sosialhjelp. Under tilsynet ble det avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer.

– I dette tilsynet avdekket statsforvalterne mye svikt. Vi er bekymret for at barn og unge i familier som trenger økonomisk sosialhjelp, ikke får den hjelpen de har behov for, sier direktør Sjur Lehmann i Helsetilsynet i en pressemelding.

Helsetilsynet fastslår at Nav ikke ivaretar barna i familier som mottar økonomisk sosialhjelp, godt nok.

– Det er vanskelig å gjøre vurderinger av barnets beste og vurderinger av behovet for økonomisk sosialhjelp hvis man ikke har kartlagt hvilke behov barna og familien har, sier Lehmann.

Innhentet sjelden barns synspunkter

I tilsynet undersøkte Helsetilsynet flere krav til Nav-kontorenes praksis. Blant dem var kravet om at de skal foreta en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.

På dette punktet fant tilsynet lovbrudd ved 51 av de 68 Nav-kontorene, og det ble konkludert med at kontorene sjelden innhentet barns synspunkter i saker som angikk dem. Lehmann påpeker at dette er noe som må gjøres.

– Dette er et krav etter barnekonvensjonen, som vi ser at det i liten grad ble gjort, sier Lehmann.

Ifølge Helsetilsynet har denne manglende kartleggingen ført til følgefeil i form av lovbrudd knyttet til kravet om at Nav-kontorene skal foreta en forsvarlig vurdering og beslutning ved slike søknader. Det ble avdekket slike lovbrudd ved 53 av kontorene.

– Fordi det sviktet i kartleggingen, ble vurderingen og beslutningen om økonomisk stønad gjort på et sviktende grunnlag, skriver Helsetilsynet.

Når det kom til oppfølging av familier som mottar økonomisk stønad, ble det avdekket lovbrudd ved 14 kontorer.

Må bedres

– Jeg tenker at her er det mye den enkelte kommune må følge opp, sier arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte til NTB.

Holte påpeker samtidig at tilsynet er gjennomført halvannet til to år tilbake i tid. Han mener det har skjedd en del positiv utvikling på området siden tilsynet ble gjennomført, på bakgrunn av tidlige signaler de fikk fra Helsetilsynet.

Samtidig erkjenner han at lovbruddene som er avdekket, gir uttrykk for at praksisen i kommunene og ved det enkelte Nav-kontor ikke har fulgt barnekonvensjonen slik de skal.

– Jeg tenker at alle avvikene viser at praksisen på dette området må bedres i den enkelte kommune. Det er et viktig ansvar for Nav å følge opp. Vi vurderer det som en situasjon som må bli bedre, slik at vi kan bli tryggere på at hver enkelt familie med behov for sosialhjelp og barna deres blir godt ivaretatt, sier Holte.

Kan skyldes manglende dokumentasjon

Holte synes det er vanskelig å peke på en bestemt årsak til det som avdekkes i tilsynet, men peker blant annet på manglende bevissthet på å ivareta barns beste i forbindelse med tildeling av sosialhjelp til en familie.

Samtidig mener han det også kan henge sammen med manglende dokumentasjon.

– Det kan ha skjedd kartlegginger og samtaler med barn som ikke er dokumentert, og dermed ikke kommer fram i tilsynet, påpeker Holte.

Kan dette være på grunn av dårlige rutiner ved Nav-kontorene?

– Ja, jeg synes det virker som at det er en del av svakheten. Noe går på dårlige rutiner, men det er nok samtidig ikke gjort godt nok kartleggingsarbeid og vurdering og oppfølging. Det går både på dokumentasjon og at jobben ikke er gjort, sier Holte.

Inngår samarbeid med statsforvalterne

Holte forteller at Nav nå skal samarbeide med statsforvalterne for å følge opp lovbruddene, og for å gi god informasjon til alle norske fylker og kommuner om veilederen til Nav-ansatte som Arbeids- og velferdsdirektoratet har utviklet.

Holte understreker at han ser positivt på veien framover.

– Jeg opplever at både det grundige tilsynet fra Helsetilsynet og det gode samarbeidet med barneombudet de siste par årene gjør at jeg tror vi skal komme videre med oppfølging av dette området i Norge. Det er viktig, avslutter Holte.

Må ta det på alvor

Seniorrådgiver Inger Aasgaard i Barneombudet uttaler i en pressemelding at Helsetilsynets rapport er alvorlig og viser at arbeidet med å styrke barns rettigheter i Nav haster.

Aasgaard peker på lovregulering og kompetanseheving som tiltak Barneombudet mener er avgjørende for å sikre et større fokus på barns rettigheter, og mener arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna (Ap) må sikre at Nav ivaretar barnas rettigheter.

– Både nåværende og tidligere arbeids- og inkluderingsminister har oppfordret personer som har problemer med å forsørge seg og sin familie om å kontakte Nav. Dette er viktig og riktig. Men statsråden må da være sikker på at Nav faktisk gir barnefamilie den oppfølgingen de har krav på og at barns rettigheter ivaretas, sier Aasgaard.

Grov svikt

Leder i Redd Barnas norgesprogram Monica Sydgård er ikke overrasket over resultatet av tilsynet og mener i likhet med Barneombudet at Brenna må komme på banen.

– Tilsynene avdekker en grov svikt i Nav-systemet. Redd Barna mener at det nå må stilles krav til at Nav har undersøkt barnets behov og livssituasjon, når de jobber med barnefamilier. Det må framgå av vedtaket at barnets beste er vurdert, uttaler Sydgård i en pressemelding.

Røde Kors, på sin side, skriver i en pressemelding at de mener funnene i rapporten er rystende, og at de støtter Helsetilsynet i sin vurdering av at disse familiene ikke får den hjelpen de trenger.

– Dette er alvorlige funn og dessverre i tråd med hva familier vi er i kontakt med forteller oss. For mye ansvar blir lagt på foreldre som ikke alltid har oversikt over hva de kan søke om stønad til, sier leder for humanitære programmer Ingvill Alisøy-Gjerløw i Røde Kors.

Helsetilsynets oppsummeringsrapport finner du [her](#)

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

Kommunal Rapport 27.06.2024, Marte Danbolt, Elin Svendsen, Robert Fauli

Bruk styrevervregisteret og hold deg unna utbyggere, er blant rådene fra KS.

– Den enkelte folkevalgte har selv en plikt til å vurdere sin egen habilitet. Dersom man er i tvil, eller tenker at man kan være inhabil, anbefaler KS at vedkommende tidlig tar kontakt med ordfører eller andre i henhold til kommunens rutiner, slik at det blir anledning til å gjøre en juridisk vurdering på forhånd, sier fagsjef for KS Folkevalgtprogram, Dag-Henrik Sandbakken.

Skulle det være tvil om habilitetsvurderingen, har Sandbakken følgende råd:

– Da kan det være klokt å innhente juridiske råd i forkant av møtet, for eksempel hos KS Advokatene.

Roller og verv

En kartlegging Kommunal Rapport har gjort av over 300 lokalpolitikere i landets største 40 fjellhyttekommuner, viser at nærings- og grunneierinteresser er tungt representert blant politikere.

Mens lokalpolitikere som Kommunal Rapport har snakket med, forsikrer om at kommunene har en ryddig og streng praksis når det gjelder habilitet, mener Norges Hytteforbund at folkevalgte med økonomiske interesser må bli flinkere til å melde seg inhabile i arealsaker.

Sandbakken nevner særlig ett verktøy som kan sikre mer åpenhet rundt økonomiske interesser: KS styrevervregister.

– Styrevervregisteret viser informasjon om folkevalgtes og ledende ansattes roller, verv og eierinteresser. Det innhentes informasjon fra Brønnøysundregistrene og fra Skatteetatens aksjonærregister. Styrevervregisteret er gratis og åpent tilgjengelig for alle. I tillegg kan den enkelte selv legge inn informasjon om andre relevante forhold, sier Sandbakken.

Folkemøter og andre møter

Noen kommuner opererer også med et eget økonomiregister hvor det er vedtatt at folkevalgte og eventuelt også ledere skal registrere styreverv, gaver og/eller økonomiske interesser.

– Avhengig av hva kommunens regelverk sier, kan det for eksempel være verv i offentlige og/eller private selskaper, verv i interesse- og frivillige organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra kommunen/fylkeskommunen, bierverv, eller næringsinteresser som aksjer i selskaper og fast eiendom, forteller Sandbakken.

– *Bør folkevalgte med mulige økonomiske interesser i arealsaker delta på møter med for eksempel utbyggere?*

– Nei, dersom det er avklart at en representant er, eller kan være inhabil, bør ikke vedkommende delta i slike møter dersom det er en del av saksbehandlingen. Åpne folkemøter eller lignende, som ikke er en del av kommunens saksbehandling, vil være noe annet.

Lovlighetskontroll

Ifølge Sandbakken handler habilitet om tillit. Habilitet er derfor et viktig tema i KS Folkevalgtprogram.

Han minner om at avgjørelser om habilitet kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

– KS anbefaler også at partigruppene vedtar habilitetsregler for gruppa tilsvarende de som følger av forvaltningsloven og kommuneloven, sier Sandbakken.

Mulig inhabil? Slik går du fram:

1. Habilitet må vurderes fra gang til gang. Om du er i tvil om du er habil, så må du gi beskjed til ordfører så snart som mulig. Ordføreren ber så administrasjonen vurdere med utgangspunkt i den informasjonen du har gitt.
2. I selve møtet skal representanten be om ordet så snart ordfører/møteleder har åpnet saken, og før realitetene i saken kommer opp til debatt. Representanten skal da redegjøre for alle faktiske forhold som har betydning for habilitetsvurderingen.
3. Når det er gjort, skal vedkommende representant fratre møtet, og eventuell vararepresentant skal tiltre.
4. Det folkevalgte organet skal deretter drøfte habilitetsspørsmålet, uten å gå inn i realitetene i selve saken. Det er det folkevalgte organet som avgjør habilitetsspørsmålet.
5. Dersom vedkommende blir erklært inhabil, kan *ikke* vedkommende tiltre før saken er ferdig besluttet. Dersom vedkommende blir erklært habil, tiltre vedkommende slik at hen kan delta i realitetsbehandlingen.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Holtålen kommune

Møtedato

19.09.2024

Saknr

27/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/404 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 19.09.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen fra dagens møte vil bli gjennomgått for godkjenning i møtet.